

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-31
Besvaras senast
2021-06-09 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:3036 Angående vaccineringen mot Covid-19

Coronapandemin har skördat tusentals liv i Sverige och pråglat både det gånge och nuvarande året. Ljuset i tunneln är att vaccineringen har börjat.

Den europeiska läkemedelsmyndigheten EMA och det svenska Läkemedelsverket har godkänt fyra vacciner, varav Janssens är ett.

Folkhälsomyndigheten beslutade dock den 23 april 2021 att rekommendera fortsatt paus i användandet av vaccinet från Johnson & Johnson. I praktiken innebär det att Sverige tackade nej till 1,25 miljoner doser av detta endosvaccin under det andra kvartalet 2021. Fram till september har Sverige beställt och räknat med totalt 4 miljoner doser.

Enligt ett internt beslut på Folkhälsomyndigheten, fattat av generaldirektör Johan Carlson, rekommenderas inte Janssens vaccin till personer som är under 65 år. Det framgår inte på vilka grunder beslutet är fattat. I beslutet (ärendenummer 02336-2020-1.1.1) förs bara ett generellt resonemang om att Janssens vaccin påminner om Astra Zenecas: ”Med utgångspunkt i de båda vaccinernas inbördes likhet är det rimligt att tillämpa samma åldersbegränsning då risk-nyttaprofilen förefaller vara likartad.”

Data, beräkningar samt etiska och ekonomiska avvägningar redovisas dock inte. Andra länder, bland annat amerikanska CDC, redovisar utförligt hur riskerna ser ut och de förväntade konsekvenserna blir om man använder vaccinet. USA hade en kort paus i april, efter rapporter om mycket ovanliga men mycket allvarliga biverkningar hos framför allt medelålders kvinnor. Men nu rekommenderar man Janssens vaccin för sin vuxna befolkning igen.

Sverige har haft en mycket hög smittonivå under våren 2021, och vården är under svårt tryck. Andra patientgrupper får stå tillbaka, med lidande och försvårade besvär som följd. Cirka en tiondel av de som infekteras av covid-19 drabbas av så kallad långtidscovid. Dessutom kan inte restriktionerna släppas förrän pandemiläget förbättrats avsevärt.

Stoppet för Janssens vaccin bidrar starkt till att Sverige nu har vaccinbrist. Befolkningen efterfrågar långt fler sprutor än vad leveranserna av Pfizer/Biontech och Moderna medger, samtidigt som regionerna vittnar om att de har kapacitet att ge betydligt fler doser än vad de nu har tillgång till. En

fördel med Janssens är att det bara behövs en dos för att ge ett fullgott skydd, vilket betyder att immunitet uppstår snabbare och kräver hälften så många stick.

Regeringen har också gång på gång – med anledning av stoppet för Janssens vaccin – skjutit fram vaccinnålet för när alla vuxna ska ha fått sin första dos vaccin från midsommar. Det senaste beskedet är den 5 september.

Det betyder, enligt statsminister Stefan Löfven, att svenskarna inte kan börja leva ”mer normalt” förrän tidigast i september. Samtidigt lyfter nu de flesta andra länder i Europa och Nordamerika successivt sina restriktioner, tack vare lägre smittonivåer samt vaccinering.

Ett tjugotal länder använder Janssens vaccin. I Tyskland ges det till personer över 18 år. Kanada har valt 30 år som åldersgräns, Irland 50 år och Frankrike 55 år, för att nämna några exempel. Danmark, som också först stoppade Janssens, erbjuder nu alla vuxna som vill ha vaccinet om de själva vill ha det, efter att ha informerat om riskerna för allvarliga biverkningar. Åldersgränserna för Astras Zenecas och Janssens vaccin skiljer sig också åt i flera andra länder – de tillhör samma typ av vaccin, men är trots allt två olika vacciner.

Sverige står således relativt ensamt om att inte använda detta vaccin, trots att vi har högre samhällssmitta och är i behov av att vaccinera många så snabbt som möjligt.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Vilken bedömning ligger till grund för att inte använda Janssens vaccin i Sverige?

.....

Louise Meijer (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders